

פרק א

רועי: ציר הזמן.

מוזר להתחיל סיפור כשהכל נגמר. סופרים אוהבים הרבה יותר לסיים כך את הפרק האחרון.

אבל לכל אחד הסוף שלו. ההתחלה. וכל סוף הוא בעצם התחלה, יום בא אחרי לילה. לילה אחרי יום. וחוזר, בלי חלילה.

היום נגמר, הלילה נשאר, ולא קמת מארבע אמותיך החדשות. וזה היה חלילה. חלילה מאוד.

(*** אני לא משורר ולא סופר. רק מתורגמן: לוקח רגשות, מתמלל אותם. לוקח סיטואציות בלתי מובנות, מפשט אותן. לרוב לפני זמן. לעיתים לאחר די. והפעמים המאוחרות האלה, גם אם הן מועטות מאוד, הן כתם שרובץ על הנשמה, לא מוכן לסגת.)

דן: הלב יודע דברים שהשכל לא.

כמו נחש סבב את ליבו באותו בוקר, לופת. מלחשש בקול חרישי איזו שהיא סיסמת חיים שלא הצליח לשמוע. הכמו נחש טרד אותו גם לאחר מכן: כשכבר היה לבוש ורצה לצאת מן הבית החם והמוגן

אל העבודה. טרף את כל כללי המשחק הרגילים, הפך סולמות
נחשים ובלבל מספרים לנקודות. לסימני שאלה.

בסוף, לאחר שהביט אל מאחורי גוו פעם ופעמיים ושלוש ולא
מצא שינוי של ממש בתוואי הסלון, פתח את הדלת. הכמו נחש
המתין לו שם. מאחוריה.

לא כמו.

נחש.

רעול פנים, רק עיניו השחורות הציצו מבעד לחרך צר. מגלמות רוע.
פוערות את פיו של הגיהינום.

(***) ביום הזה, בו דן התקשר אליי מהמספר האישי שלו מבלי
לחסום לפני, אותת ליבי תדר מקולקל. בליל שיש למיין ולסווג
לקבוצות. היום אני שואל את עצמי אם הייתי יכול למנוע את מה
שקרה עם קצת מחשבה מראש. אבל 'אם', במקצוע כמו שלי,
היא מילה היפותטית ותו לא. לא הגיוני להרשות לה לחדור אל
המילון, גם אם היא מתחננת מאוד.

הייתי באמצע להחליף את הצד של הכרית. תמיד הוא היה כזה:
אוהב את השחר העולה. אני לא. ניסיתי לקרוע את סבך העננים
ששיטו באיטיות בין מגוון חלומותיי, ואז הוא לחש לי בתוך האוזן:
"רועי. משהו קורה. אני מרגיש אותו מחורר לי בגב שני חורים
צמודים כמו עיניים של נחש. לא מבקש ממך להרגיע אותי. אם
יקרה משהו, תדע שבכספת יש משהו אישי שלי. תקודד אותה.
תוציא, תקרא. סומך עליך שתנהג בו בתבונה. אם לא יקרה כלום,
וכך אני מעדיף, כמובן; אל תעשה דבר. תמשיך לישון, אחי. תחלום
חלומות נעימים. רות".

מלמלתי "בסדר". חזרתי לחלום. הטלפון צלצל שוב ובנימין היה
על הקו, מספר לי על מציאות שהלוואי שתהיה חלום.

דן איננו.

ואני הייתי האדם המציאותי האחרון שהוא דיבר איתו.

כמה דקות אחר כך התקשר בנימין שוב, תבע לדעת מה אמר לי דן ברגעיו האחרונים. לא שאלתי איך הוא יודע, בנימין יודע הכל.

לא רציתי להסגיר סוד שאיננו שלי. לא רציתי להפר צוואה. אמרתי לבנימין: "דא והא". ובנימין, כמו בנימין, ודאי הרים גבה כששאל בשקט: "דא והא לפני שהשחר מפציע?"

אברהם:

את החלק הזה נתן לי רועי לכתוב לגמרי לבדי, מבלי לערב את שיקוליו האישיים ותחושותיו ההומות. הסביר משהו על טוהר המילה ולא זוכר מה עוד בדיוק. תסלחו לי שאני לא סופר צמרת. מקווה שהקטעים שלי שווים קריאה.

בתחילה שקלתי אם להסכים לרעיון ההזוי הזה. יותר חשבתי שלא. אחר כך הבנתי שאולי הסיפור שלי ייתן כוח ליהודים כמוני. כאלה המתמודדים עם אותו קושי מייסר. והחלטתי ללכת על זה.

אני לא בחור שוליים אם זה מה שחשבתם.

ממש לא.

אני בחור רגיל לכל הדעות. הולך עם חולצות לבנות אל קמט של אואה או פורור, מכנסי לייקרה כחולים, חליפה תואמת, חליפה אפורה בשבת. עניבה מודפסת. ישיבשער מן המניין. בחור.

ההתמודדות שלי לא הרואית מדי. היא פשוט קצת אחרת. היא התמודדות עם בית חד הורי (שונא את הביטוי הזה) ושאלת זהות.

לכם זורמות בעורקים כדוריות אדומות, כדוריות לבנות, טסיות. לי זורמים בעורקים סימני שאלה. אתם יודעים מהיכן באתם. יודעים שסבא רבא שלכם היה אחד ה'גדולים' במקום שממנו הגיע. יודעים שאבא שלכם אדם טוב. צדיק. ירא שמיים. יודעים מי אתם. מה אתם יכולים להיות אם רק תרצו בכך. מהווים עוד חוליה בשרשרת זהב.

אני לא יודע. לא יודע מי היה סבא רבא שלי. לא יודע מיהו אבא שלי. אפילו לא מי אני. מה אני יכול להיות. אין לי שרשרת. תיעדתי מקצת מחיי. ממחשבותיי. שתהיה לכם קריאה נעימה.

-

הרצפה בהיכל הישיבה הייתה שחורה מאוד בחלק שהתחבר לפנלים. היה נראה שהמנקים דחסו לעבר הסדק הזה את כל חמת זעמם. בעיקרון לא הייתה לי בעיה לנקות את זה עם סרגל וסכין חדה ואולי גם עם קצת אקונומיקה. הייתי רק צריך למצוא זמן שאין כאן איש.

פעם היו אנשים שאהבו לנקות את בתי המדרש ככה. בחינם. הם עשו את זה עם כל הלב והנשמה רק כי זה בית השם. היום האנשים האלה מבוגרים מאוד, כנראה, והבנים שלהם שספגו כל כך הרבה אהבת תורה בבית, לומדים תורה בעצמם בהיכלי הישיבות. אולי מלמדים, אפילו. ר"מים, ראשי ישיבות.

גם אני לומד בהיכל ישיבה קדושה.

אבל אני לא יודע מי היו אבותיי.

מי אני.

ובכן, תמיד קיים סיכוי שהם היו גדולי עולם.

תמיד קיים סיכוי הפוך.

אילו רק היה את מי לשאול. אצל מי לברר. אילו רק הייתי יכול להיות אדם... קיים. בזכות.

"אברהם."

נאנחתי. מחשבותיי התפזרו סביבי, הכבידו את תנועותיי. לא הרמתי את מבטי לשאולזון החברותא. רציתי לומר לו: "אתה בדיוק הפוך ממני. מאלה שחשבת עליהם קודם, מאלה שאני רוצה להיות כמותם לעיתים קרובות מדי". אבל לא אמרתי דבר מכל זה. רק שאלתי בקול ענייני: "מה?"

"הבנת את החלק הזה?" קולו של שאולזון היה אצור.

"לא יודע."

"יודע שלא, אתה מתכוון. כי לא הקשבת למה שאמרתי עכשיו."

"נכון." סוף סוף הבטתי בו. בפה הזקור מעט הצידה, משועשע. מה מצחיק?

"פשוט... במקום להסביר אני... בקיצור התבלבלתי. הקראתי את השורות הלא נכונות. אתה היית עולה על זה מייד אם היית מרוכז."

אבל לא הייתי. נכון חבל?

אילו שאולזון היה קורא מחשבות, הוא לבטח היה מסכים איתי. ניסיתי לשאול אותו כמה פעמים למה הוא ממשיך להיות החברותא שלי. הוא ענה שכשאני כן מרוכז אנחנו מספיקים המון. לא יודע אם להאמין לזה. כן יודע שאנחנו ממשיכים ללמוד יחד.

בתחילה החלפתי כמה חברותות. הם החליפו אותי. לא הצליחו ללמוד עם עפיפון. זה בסדר. אני לא כועס עליהם. אי אפשר להכריח אדם להטיס עפיפון בהצלחה. הטסת עפיפון דורשת ידע, מיומנות, ויכולות פיזיות וקוגניטיביות מרשימות. פעם לא ידעתי את זה, סברתי שעפיפון הוא משחק שהמציא אב משועמם לילדיו המשועממים. יצא החוצה, אמר: "בואו ילדים, נבנה מטוס". הם צהלו, הביאו חתיכות בדים, ענפים ודבק חזק. יצא עפיפון.

אחר כך התברר לי שלא. ישנה אגודת מטיסי עפיפונים ברחבי העולם. ישנם אלופים ולא יודע מה עוד בדיוק. סוג של ספורט. האמת שזה הגיוני. ניסיתם פעם להטיס עפיפון? אני ניסיתי. אחר צהריים שלם ישבתי על גבעת הדשא בפארק שבעת המינים, ממתין לרוח. היא לא באה. צריך לדעת להטיס עפיפון. לנווט אותו. צריך לדעת להטיס אדם עפיפון. לנווט אותו. כזה הוא שאולזון. לא היו כאלה הראשונים שבחרו לא להכיר ברוח.